

Afzender

Staf Bestuursondersteuning
woo.team-bestuursondersteuning.lx@politie.nl
+31-618144712

Rubricering

--

Datum	29 januari 2024	Behandeld door	Woo-desk
Ons kenmerk	9574	Kopie aan	--
Uw kenmerk	--	Bijlage(n)	Conform besluit

Onderwerp Besluit op Woo-verzoek

Geachte ,

In uw verzoek van 25 augustus 2023, door mij ontvangen op 30 augustus 2023, heeft u mij gevraagd informatie openbaar te maken over de omvang van de misdrijven ontvoering, gijzeling en afpersing en de achtergronden daarvan. Ook vraagt u om informatie over de wijze waarop de politie acteert na een melding van een dergelijk misdrijf en inzicht in de werkwijze van het Expertise netwerk gijzeling, ontvoering en afpersing en de inzet van (andere) onderhandelaars van de politie. Het verzoek betreft een periode van 01-01-2020 tot 25-08-2023.

Op 12 september 2023 heeft u bericht ontvangen dat uw verzoek in goede orde is ontvangen. Daarbij is aangegeven dat de beoordeling van uw verzoek meer tijd in beslag neemt dan vier weken en dat de beslistermijn met twee weken is verdaagd. Op 31 oktober 2023 is er telefonisch contact met u geweest en is aangegeven dat wij nog niet gereed waren om een besluit op te stellen in uw verzoek en dat wij bezig waren met de inhoudelijke beoordeling van de documenten.

Zoekslag

Op basis van uw verzoek heb ik gezocht naar documenten in de digitale archiefsystemen en e-mail boxen van medewerkers en de betrokken afdelingen. Hierbij is met specifiek gevraagd naar beleidsdocumenten, toelichtingen en cijfers. Tevens is gezocht op het intranet van de politie. Daarbij heb ik gebruik gemaakt van de volgende zoektermen: ontvoering, gijzeling, afpersing.

Aangetroffen documenten

Bij deze inventarisatie zijn 31 documenten aangetroffen. Deze documenten zijn genoemd in de inventarislijst (bijlage 2 bij dit besluit), welke onlosmakelijk aan dit besluit is verbonden. In de inventarislijst worden per document de van toepassing zijnde uitzonderingsgronden benoemd en verder toegelicht in de kolom 'Opmerkingen'. Ook zijn andere bijzonderheden per document weergegeven in de voornoemde kolom 'Opmerkingen'.

Besluit

Onder verwijzing naar de motivering (bijlage 1 bij dit besluit) en de inventarislijst, besluit ik: (een deel van) de door u gevraagde informatie openbaar te maken. Op de inventarislijst staat bij de betreffende documenten aangegeven in hoeverre ze gedeeltelijk of geheel openbaar worden gemaakt.

Motivering

Waar het gaat om documenten die gedeeltelijk of niet openbaar worden gemaakt op grond van de uitzonderingsgronden van de Woo, treft u de motivering voor de toepassing van de uitzonderingsgronden aan bij dit besluit. Deze motivering is onlosmakelijk aan dit besluit verbonden.

Plaatsing op internet

Dit besluit en de/het document(en) die voor iedereen (gedeeltelijk) openbaar wordt/worden, worden op www.politie.nl gepubliceerd.

Vragen

Als u vragen heeft over de afhandeling van uw verzoek, dan kunt u contact opnemen met de hierboven opgenomen contactgegevens. Voor meer informatie over de Woo, kunt u kijken op www.politie.nl/woo/.

Met vriendelijke groet,

De korpschef van politie,
Voor deze,
De politiechef van de Landelijke Eenheid,
Voor deze,

Rechtsbescherming

Als u zich niet kunt verenigen met de inhoud van dit besluit, kunt u in overeenstemming met de Awb binnen een termijn van zes weken na bekendmaking van dit besluit schriftelijk bezwaar maken. Het bezwaarschrift dient te worden gericht aan de Eenheid Landelijke Expertise en Operaties van de politie, ter attentie van Bestuursondersteuning, team Juridische Zaken, postbus 100, 3970 AC Driebergen onder vermelding van het kenmerk van de politie zoals deze is vermeld in het colofon van het besluit.

Het bezwaarschrift moet ondertekend zijn en ten minste bevatten: naam en adres, dagtekening, omschrijving van het besluit waartegen het bezwaarschrift is gericht en de gronden van bezwaar. Er dient een volmacht te worden verstrekt, als het bezwaarschrift niet door de belanghebbende, maar namens deze wordt ingediend.

De elektronische weg voor het indienen van een bezwaarschrift is niet geopend.

Motivering bij besluit op Woo-verzoek Landelijk Netwerk GOA

Kenmerk: 9574 (bijlage 1)

ALGEMEEN

Bijzonderheden over (delen van) documenten zijn vermeld in de onleesbaar gemaakte passages, evenals in de opmerkingenkolom van de inventarislijst (bijlage 2 bij dit besluit).

Voor zover uitzonderingsgronden van de Woo zijn toegepast op onleesbaar gemaakte delen van de geselecteerde documenten, is een cijfercode vermeld en/of een combinatie daarvan. Waar een combinatie van cijfercodes is toegepast op de onleesbaar gemaakte (delen van) documenten, dienen deze in onderlinge samenhang te worden gezien. Dit omdat in die gevallen de betreffende uitzonderingsgronden van toepassing (kunnen) zijn op de betreffende tekstdelen. De motivering voor de toepassing van de uitzonderingsgronden is hieronder opgenomen.

Artikel 5.1, lid 2 onder c van de Woo (cijfercode 7)

Het openbaar maken van informatie ingevolge de Woo blijft achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van de opsporing en vervolging van strafbare feiten.

Bij de afweging van het belang van de opsporing en vervolging van strafbare feiten tegenover het belang van de openbaarmaking, maak ik delen van de documenten niet openbaar, omdat openbaarmaking hiervan de beschrijving en/of vastlegging van opsporingsgerelateerde structuren en/of (inrichting van) werkprocessen in algemene en/of specifieke zin de opsporing en/of vervolging van (toekomstige) strafbare feiten kan bemoeilijken dan wel in gevaar kan brengen. Uit de Woo kan worden afgeleid dat door de wetgever aan de in artikel 5.1 en 5.2 van de Woo beschreven uitzonderingsgronden het uitgangspunt ten grondslag is gelegd dat de politie haar wettelijke taak binnen een zekere mate van geheimhouding kan uitvoeren, waarbij zij onder bepaalde omstandigheden haar werkwijze(n) van opsporing en vervolging van strafbare feiten (in beginsel) geheim kan houden. Indien bepaalde delen van de documenten (deels) openbaar worden, kan de politie worden belemmerd om de in het kader van artikel 3 van de Politiewet 2012 (hierna: Pw) aan haar opgedragen taken uit te voeren en worden de doeleinden (op korte en lange termijn) van het stelsel van handhaving van de openbare orde en veiligheid in gevaar gebracht ofwel kunnen deze in gevaar komen.

Een deel van de documenten betreft informatie die betrekking heeft op (nog lopende) opsporingsonderzoeken en de namen hiervan. Deze zijn opgenomen in de notulen (zie document 2 t/m 9, 11, 14, 15, 18, 19, 20 en 25). Er dient voorkomen te worden dat deze onderzoeken worden gefrustreerd. Daarnaast dient voorkomen te worden dat - al dan niet in combinatie met de gevraagde en/of andere informatie - (toekomstige) soortgelijke (strafrechtelijke) onderzoeken worden gefrustreerd. Wanneer de namen en stand van zaken van deze opsporingsonderzoeken bekend worden, is er een kans dat kwaadwillenden deze onderzoeken zullen frustreren. Daarnaast is het niet wenselijk dat kwaadwillenden op de hoogte zijn van het feit dat er überhaupt naar een bepaald onderwerp onderzoek wordt uitgevoerd. Ook hierin geldt, dat de politie binnen een zekere mate van geheimhouding haar politietaak moet kunnen uitvoeren.

Andere delen informatie welke onleesbaar zijn gemaakt met cijfercode 7, zien op werkprocessen en operationeel beleid van het Landelijk Netwerk Goa en dus de politie. Deze documenten omvatten handelingskaders en beleid van de politie inzake gijzeling, ontvoering of afpersing. In de factsheet (document 1) de handelingskaders (document 10, 12, 13, 16, 17 en 30) het beleidskader (document 20) en de werkinstructies (document 21 t/m 23) worden manieren besproken hoe en wanneer de politie zal ingrijpen bij ontvoering, gijzeling en afpersing. Ook wordt hierin besproken met welke partijen samenwerking nodig is bij de uitvoering van deze werkwijzen. Bij openbaarmaking van deze informatie bestaat het risico dat kwaadwillenden worden voorzien van bepaalde voorkennis waardoor de politie belemmerd zal kunnen worden in de uitvoering van haar politietaak zoals deze is vastgelegd in artikel 3 Pw, wanneer het gaat om de aanpak van gijzeling, ontvoering en afpersing.

Ook wordt besproken wat bij de politie wordt gedefinieerd als ontvoering, gijzeling en afpersing en de verschillende verschijningsvormen die hierbij horen (document 1 en 17). Nu deze definities geen definities zijn die in de algemene zin worden gebruikt, is het van belang dat dit onleesbaar is gemaakt. Het bevat namelijk beleid vanuit de politie om deze verschijningsvormen op deze manier te definiëren. Wanneer dit openbaar zou zijn, kan de politie belemmerd worden in de uitvoering van haar politietaak en daarmee in de aanpak van gijzeling, ontvoering en afpersing. Met het vrijgeven van de verschillende verschijningsvormen wordt inzicht in operationele protocollen en werkwijzen gegeven.

Geconcludeerd wordt dat, gelet op bovenstaande, het belang van de opsporing en vervolging van strafbare feiten, zwaarder dient te wegen dan het belang van openbaarmaking aan een ieder.

Artikel 5.1, lid 2 onder e van de Woo (cijfercode 9)

Het openbaar maken van informatie ingevolge de Woo blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, tenzij de betrokken persoon instemt met openbaarmaking.

Bij de afweging van het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen, rechtspersonen dan wel derden tegenover het belang van de openbaarmaking, maak ik informatie niet openbaar die leidt (kan leiden) tot (een) na(a)men van (een) perso(o)n(en) dan wel een derde. Het openbaar maken van deze persoonsgegevens -als bedoeld in artikel 1 van de AVG- maakt (kan een) inbreuk (maken) op de persoonlijke levenssfeer van betrokkene(n) die al dan niet in dienst zijn van de politie.

Weliswaar kan, waar het gaat om beroepshalve functioneren van politieambtenaren, slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer, maar dit ligt anders indien het gaat om het openbaar maken van namen van de politieambtenaren, die geen publieke functie bekleden maar hun functie executief, binnen een project of in het kader van een (opsporings)zaak uitoefenen. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Woo. Die openbaarheid is immers niet in tijd en omvang begrensd. Namen van ambtenaren worden gezien als persoonlijke en dus te beschermen gegevens (zie bijvoorbeeld: ABRvS, 24 februari 2016, ECLI:NL: RVS:2016:445). Daar waar geen sprake is van een publieke functie, zijn de naar de perso(o)n(en) herleidbare gegevens onleesbaar gemaakt.

Wat betreft de afdelings- en/of functienamen wordt overwogen dat er sprake is van (zeer) specifieke afdelingen, waarbinnen ook (zeer) specifieke functies zijn toegekend, die leiden of kunnen leiden tot herleidbaarheid naar de betreffende (politie)ambtenaar. Als bovendien de betreffende afdeling wordt benaderd door derden en de benaderde medewerker van deze afdeling kent daarvan niet de achtergrond, kan informatie worden verstrekt over de (contact)gegevens van (een) perso(o)n(en) waarmee herleidbaarheid naar personen een feit is/kan worden. Hierom zijn de betreffende gegevens onleesbaar gemaakt.

Voorts merk ik op dat openbaarmaking van (indirect) naar (politie)ambtenaren herleidbare persoonsgegevens een veiligheidsrisico met zich mee brengt. Het is bekend dat medewerkers zijn bedreigd en dat privéadresgegevens van (politie)ambtenaren zijn achterhaald. Gebleken is dat (politie)ambtenaren en soms ook hun gezinsleden/familie/vrienden te maken hebben of hadden met bedreigingen (ook aan het privéadres). Het openbaar maken van namen van (politie)ambtenaren of naar hen herleidbare informatie, kan er toe leiden dat het aantal bedreigingen toeneemt. Onder andere social media kan hier in negatieve zin een bijdrage aan leveren. Het fenomeen 'doxing', waarbij mensen actief proberen de identiteit van politieambtenaren te achterhalen en te onthullen, is een fenomeen dat in negatieve zin een directe inbreuk maakt op de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene(n) en/of op hun veiligheid.

Gelet hierop ben ik van mening dat primair het belang als bedoeld in artikel 5.1, lid 2 onder e van de Woo zwaarder dient te wegen dan het belang van openbaar maken voor een ieder van bedoelde gegevens.

Artikel 5.1, lid 2 onder i van de Woo (cijfercode 12)

Het openbaar maken van informatie ingevolge de Woo blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen.

De genoemde informatie is neergelegd in documenten zoals memo's, procesbeschrijvingen en notulen als het gaat om de aanpak van gijzeling, ontvoering en afpersing. Deze cijfercode is ook toegepast op informatie die ziet op de opsporing en vervolging van strafbare feiten (zie cijfercode 7) en dient in samenhang hiermee te worden gelezen. Wanneer het belang van de opsporing en vervolging van strafbare feiten in het geding komt, kan de politie haar wettelijke taak niet meer naar behoren uitvoeren. Voorkomen dient te worden dat de veiligheid van burgers op het spel komt te staan. Het in vertrouwelijkheid vastleggen, afstemmen of debriefen van opsporingsinformatie maakt onderdeel uit van de politietoek (artikel 3 Pw) en is van cruciaal belang voor het goed functioneren van de politie.

Een deel van de documenten betreft informatie die betrekking heeft op (nog lopende) opsporingsonderzoeken en de namen hiervan. Deze zijn opgenomen in de notulen (zie document 2 t/m 9, 11, 14, 15, 18, 19, 20 en 25). Op deze informatie is eveneens cijfercode 7 toegepast. Cijfercode 7 en 12 hangen wat betreft deze informatie nauw samen. Wanneer de stand van zaken van specifieke strafrechtelijke onderzoeken openbaar zou worden, kan dit, zoals eerder besproken bij cijfercode 7, de opsporing frustreren. Het opsporen van strafbare feiten is onderdeel van de politietoek. Wanneer de opsporing wordt belemmerd, wordt de politie dus geschaad in haar functioneren.

Andere delen informatie welke onleesbaar zijn gemaakt met cijfercode 12, zien op werkprocessen en operationeel beleid van het Landelijk Netwerk Goa. Deze passages zijn tevens onleesbaar gemaakt onder cijfercode 7. Deze documenten omvatten handelingskaders en beleid van de politie inzake gijzeling, ontvoering of afpersing. In de factsheet (document 1) de handelingskaders (document 10, 12, 13, 16, 17 en 30) het beleidskader (document 20) en de werkinstructies (document 21 t/m 23) worden manieren besproken hoe en wanneer de politie zal ingrijpen bij ontvoering, gijzeling en afpersing. Ook wordt hierin besproken met welke partijen samenwerking nodig is bij de uitvoering van deze werkwijzen. Bij openbaarmaking van deze informatie bestaat het risico dat kwaadwillenden worden voorzien van bepaalde kennis waardoor de politie belemmerd zal worden in de uitvoering van haar politietoek zoals deze is vastgelegd in artikel 3 Pw, wanneer het gaat om de aanpak van gijzeling, ontvoering en afpersing. Wanneer dit gebeurt zal de politie worden geschaad in haar goed functioneren. Ook wat betreft deze onderdelen moeten cijfercode 7 en 12 dus in samenhang worden gezien.

Daarnaast heeft een deel van de onleesbaar gemaakte informatie betrekking op passages waar sprake is van persoonlijke beleidsopvattingen, die zijn neergelegd in stukken die zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad zoals notulen (document 2, 3, 5 t/m 8 en 11). De persoonlijke beleidsopvattingen bestaan uit standpunten, kanttekeningen en afwegingen over interne beraadslaging die in vertrouwelijkheid binnen de politie is gedeeld. Wanneer deze informatie geopenbaard zou worden, kan er inzicht worden vergaard in de operationele werkwijzen van de politie en het onderling afstemmen, overleggen, en discussiëren hierover, wat het goed functioneren van de Staat kan schaden. Deze delen informatie worden eveneens onleesbaar gemaakt met cijfercode 14. Cijfercode 12 en 14 moeten, wat betreft deze informatie dus in samenhang worden gelezen. Interne beraadslaging is noodzakelijk voor het goed functioneren van de politie. Zeker als het gaat om onderwerpen zoals ontvoering, gijzeling en afpersing. Wanneer de politie dergelijke onderwerpen niet vrij kan bespreken, zal dit niet ten goede komen van het opstellen van beleid voor wat betreft deze delicten, wat het goed functioneren van de politie zal schaden.

Het voorgaande brengt met zich mee, dat aan het belang van het goed functioneren van de politie meer gewicht toekomt dan het belang van openbaarheid, zodat deze informatie op grond van artikel 5.1 lid 2 onder i van de Woo niet openbaar kan worden gemaakt.

Artikel 5.1, lid 5 van de Woo (cijfercode 13)

In uitzonderlijke gevallen kan openbaarmaking achterwege blijven indien openbaarmaking onevenredige benadeling toebrengt aan een ander belang dan genoemd in het eerste of tweede lid van artikel 5.1 en het algemeen belang van openbaarheid niet tegen deze benadeling opweegt.

Deze uitzonderingsgrond is toegepast op (digitaal)technische teksten oftewel op zogeheten 'padnamen'/'link(s)' naar bestanden/digitale locaties die de politie hanteert. Dit op grond van het feit dat de politie onaanvaardbare (inter)nationale veiligheidsrisico's loopt indien de 'padbeschrijvingen' / 'link(s)' openbaar zouden worden. Gezien de huidige tijd en dus de ontwikkelingen van kennis en kunde op het gebied van het hacken van systemen, is het niet ondenkbaar dat kwaadwillenden zullen proberen via deze gegevens in te breken in de politiestystemen. De informatie die onleesbaar is gemaakt onder cijfercode 13 is te vinden in documenten 5, 14 t/m 16, 18 t/m 25 en 30.

Dientengevolge dient dit belang zwaarder te wegen dan het belang van openbaarmaking voor een ieder. Om die reden maak ik deze informatie niet openbaar.

Artikel 5.2, lid 1 en 2 van de Woo (cijfercode 14)

In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter.

Bij afweging van het belang van de vrije meningsvorming en/of het belang om in vertrouwelijke sfeer te kunnen brainstormen zonder vrees voor gezichtsverlies en/of het kunnen waarborgen dat bij de primaire vormgeving van het beleid de betrokkenen in alle vrijheid hun gedachten en opvattingen kunnen uiten, tegenover het belang van de openbaarmaking, maak ik delen van de documenten niet openbaar, omdat de betreffende documenten zijn opgesteld met de bedoeling dat dit zou dienen voor eigen gebruik en/of voor het gebruik door anderen binnen de overheid en hierin persoonlijke beleidsopvattingen zijn opgenomen zoals een opvatting, een voorstel, een advies of conclusie van één of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten.

In de document(en) zijn persoonlijke beleidsopvattingen opgenomen, zoals een (of meer) argument(en), opvatting(en), visie(s), mening(en), voorstel(len), aanbeveling(en) of conclusie(s) van één of meer personen – die (onder)deel uitmaken van een (zeer) beperkte groep van personen (waarvan mogelijk sommigen door hun (openbare) functie persoonlijk bekend zijn) – over een bestuurlijke aangelegenheid. Daarom maak ik de in deze document(en) vervatte informatie niet openbaar. Deze informatie komt voor in de notulen (document 2, 3, 5 t/m 8 en 11) en hangt nauw samen met cijfercode 12 vanwege de onderwerpen in de beraadslaging. Wanneer de politie onderwerpen zoals gijzeling, ontvoering en afpersing niet vrijelijk kan bespreken, zal dit het opstellen van operationeel beleid niet ten goede komen, want het goed functioneren van de politie schaaft.

Daar waar sprake is van onleesbaar gemaakte tekstdelen die zien op feiten, kon deze niet los gezien worden van de persoonlijke beleidsopvatting(en) van betrokken(en). Indien overgegaan zou worden tot openbaarmaking hiervan, wordt ook dan inzage gegeven in (de) persoonlijke mening(en) c.q. beleidsopvatting(en) ofwel kan/kunnen deze daaruit worden afgeleid. Niet aannemelijk is dat openbaarmaking van de betreffende informatie uit oogpunt van een goede en democratische bestuursvoering daarmee is gediend.

Een aantal documenten (document 2, 3, 5 t/m 8 en 11) is opgesteld ten behoeve van intern beraad. Deze documenten dienen voor gebruik door betrokkenen zelf en/of door anderen binnen de overheid. Daarbij gaat het om structureel overleg, maar ook om overleg in het kader van specifieke (politie)strategie/(digitale) kennispositie van de politie/(digitale) tactiek. De in de betreffende documenten opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen worden geweigerd op grond van artikel 5.2.1 van de Woo. De persoonlijke beleidsopvattingen dienen beschermd te worden vanwege het feit dat er in vrijheid gedachten moeten worden kunnen geuit die gaan over de beleidsvorming inzake de aanpak van gijzeling, ontvoering en afpersing. De medewerkers moeten dit openhartig en zonder beperkingen kunnen delen ter beveiliging van de samenleving en ter zake van de opsporing van strafbare feiten.

Gelet op bovenstaande worden de persoonlijke beleidsopvattingen en de daarmee verweven feiten uit de betreffende documenten niet openbaar gemaakt op grond van artikel 5.2 lid 1 van de Woo en is daarnaast afgezien van gebruikmaking van de in artikel 5.2, tweede lid van de Woo neergelegde mogelijkheid, omdat niet is gebleken dat een goede en democratische bestuursvoering met openbaarmaking van de betreffende informatie is gediend.

Bovendien wordt door openbaarmaking van de informatie in documenten die daarvoor geschikt is, openheid gegeven over de betreffende bestuurlijke aangelegenheid, waarmee een goede en democratische bestuursvoering wel is gediend.

Algemeen

Gelet op het bovenstaande, wordt geoordeeld dat in redelijkheid de voornoemde belangen zwaarder dienen te wegen dan het zwaarwegende belang van openbaarmaking en wordt (niet/deels) overgegaan tot het openbaar maken van informatie, waarmee het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering is gewaarborgd.